

Bruxelles, 23. srpnja 2018.
(OR. en)

11392/18

**Međuinstitucijski predmet:
2018/0291(NLE)**

ACP 64
WTO 200
COASI 206
RELEX 672

PRIJEDLOG

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	23. srpnja 2018.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2018) 546 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o pristupanju Samoe Privremenom sporazumu o partnerstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2018) 546 final.

Priloženo: COM(2018) 546 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 23.7.2018.
COM(2018) 546 final

2018/0291 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o pristupanju Samoe Privremenom sporazumu o partnerstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Prijedlog odluke Vijeća u prilogu pravni je instrument za odobrenje, u ime Europske unije (EU), pristupanja Samoe Privremenom sporazumu o partnerstvu između Europske unije, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane, u skladu s člankom 218. stavkom 6. UFEU-a.

Vijeće je 12. lipnja 2002. ovlastilo Komisiju da otvori pregovore za sklapanje sporazumâ o gospodarskom partnerstvu (SGP) sa zemljama AKP-a.

EU je 30. srpnja 2009. potpisao SGP između Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane. SGP su privremeno primjenjivali Papua Nova Gvineja od 20. prosinca 2009. i Fidži od 28. srpnja 2014.

Člankom 80. SGP-a predviđa se mogućnost pristupanja drugih pacifičkih država Sporazumu. U skladu s tim, Samoa je 5. veljače 2018. Vijeću podnijela zahtjev za pristupanje SGP-u i priložila ponudu pristupa tržištu. Komisija je procijenila ponudu i utvrdila da je prihvatljiva. U skladu s tim, 23. travnja 2018. zaključila je pregovore u ime Unije.

Komisija je usmeno i pismeno obavijestila države članice EU-a o postupku pristupanja Samoe putem Radne skupine Vijeća za AKP. Obaviješten je i Europski parlament putem njegova Odbora za međunarodnu trgovinu (INTA). Cjelovit tekst ponude pristupa tržištu proizašle iz pregovora sa Samoom dostavljen je 26. travnja 2018. objema institucijama.

Stranke SGP-a (EU, Papua Nova Gvineja i Fidži) još trebaju dogovoriti tehničke izmjene Sporazuma koje su potrebne kako bi se pristupanje uzelo u obzir.

• Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području

Ovim se prijedlogom provodi Sporazum o partnerstvu između članica Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država s jedne strane i Europske zajednice i njezinih država članica s druge strane („Sporazum o partnerstvu između AKP-a i EU-a” ili Sporazum iz Cotonoua)¹.

Pristupanjem Samoe SGP-u između EU-a, Fidžija i Papue Nove Gvineje², koji je trgovinski sporazum utemeljen na asimetričnom pristupu tržištu i usklađen s pravilima WTO-a, osnažuje se pravni okvir trgovinskih odnosa EU-a s partnerskim zemljama i olakšava uzajamna trgovina. Osim toga, njime Samoa postaje dio režima zajedničkih pravila i institucija uspostavljenog SGP-om.

¹ SL L 287, 4.11.2010., str. 3. Sporazum kako je izmijenjen Sporazumom potpisanim u Luxembourg u 25. lipnja 2005. (SL L 209, 11.8.2005., str. 27.) i Sporazumom potpisanim u Ougadougou u 22. lipnja 2010. (SL L 287, 4.11.2010., str. 3.).

² Odluka Vijeća od 13. srpnja 2009. o potpisivanju i privremenoj primjeni Privremenog sporazuma o partnerstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane (SL L 272, 16.10.2009., str. 1.).

Samoa je 2014. prestala biti u kategoriji najmanje razvijenih zemalja. Stoga će izgubiti povlastice u okviru inicijative EU-a „Sve osim oružja“ (EBA) nakon prijelaznog razdoblja koje završava 31. prosinca 2018. Od tog datuma, na izvoz Samoe u EU primjenjivat će se standardni oblik Općeg sustava povlastica (OSP), koji je manje povoljan od EBA-e. Kako bi zadržala potpuni pristup tržištu EU-a oslobođen carina i kvota, Samoa bi 1. siječnja 2019. trebala biti pridružena postojećem SGP-u između EU-a, Fidžija i Papue Nove Gvineje. Stoga je predviđeno da EU i Samoa privremeno primjenjuju Sporazum uz uvjet da se međusobno obavijeste u pisanom obliku o dovršetku postupaka potrebnih za tu svrhu u skladu s člankom 76. stavkom 3. Sporazuma.

Dosljednost u odnosu na druge politike Unije

Sporazum o gospodarskom partnerstvu sadržava odredbe o održivom razvoju (članak 3.) kojima stranke ponovno potvrđuju da je cilj održivog razvoja sastavni dio odredaba ovog Sporazuma, u skladu sa sveobuhvatnim ciljevima i načelima utvrđenima u Sporazumu iz Cotonoua, a posebno opću obvezu smanjenja i naposljetku iskorjenjivanja siromaštva tako da je u skladu s ciljevima održivog razvoja. SGP je trgovinski sporazum usmjeren na razvoj kojim se Samoi nudi asimetričan pristup tržištu, omogućuje da zaštiti osjetljive sektore od liberalizacije i pružaju brojne zaštitne mjere i klauzula za zaštitu novih industrija. SGP sadržava i odredbe o pravilima o podrijetlu kojima se olakšava izvoz iz Samoe u EU. Tim se odredbama pridonosi cilju usklađenosti politika za razvoj i one su u skladu s člankom 208. stavkom 2. UFEU-a.

Samoa se od 5. prosinca 2017. nalazi na EU-ovu popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe. Na temelju zaključaka Vijeća donesenih istog dana (ECOFIN 1088), institucije EU-a pozivaju se da EU-ov popis nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe uzmu u obzir u svojoj vanjskoj politici, gospodarskim odnosima i razvojnoj suradnji s relevantnim trećim zemljama. U skladu s tim pozivom, Komisija će iskoristiti kontekst sastanka Odbora za SGP kako bi s tijelima Samoe otvorila pitanje njihove situacije s obzirom na EU-ov popis, posebno kako bi se založila za provođenje poreznih reformi u skladu s kriterijima EU-a za uvrštenje na popis. Područje primjene sporazuma ne obuhvaća dobro porezno upravljanje i Komisija ni u kojem slučaju ne namjerava te elemente uvesti u područje primjene sporazuma.

2. PRAVNI ELEMENTI PRIJEDLOGA

• Pravna osnova

Pravna osnova za ovu odluku Vijeća jest Ugovor o funkcioniranju Europske unije, posebno njegov članak 207. u vezi s njegovim člankom 218. stavkom 6. točkom (a) podtočkom v.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

U skladu s člankom 3. UFEU-a zajednička trgovinska politika definira se kao isključiva nadležnost Unije.

• Proporcionalnost

Ovaj je prijedlog potreban radi provedbe međunarodnih obveza Unije utvrđenih Sporazumom o partnerstvu između AKP-a i EU-a.

- **Odabir instrumenta**

Ovaj je prijedlog u skladu s člankom 218. stavkom 6. UFEU-a, kojim se predviđa da Vijeće donosi odluke o međunarodnim sporazumima. Ne postoji drugi pravni instrument kojim bi se moglo koristiti u svrhu postizanja cilja iz ovog prijedloga.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- **Procjena učinka**

U razdoblju od 2003. do 2007. provedena je procjena učinka sporazumâ o gospodarskom partnerstvu između EU-a i AKP-a na održivost. Europska komisija objavila je 2002. referentne uvjete za ovaj projekt u okviru konkurentnog poziva na podnošenje prijedloga. Kao rezultat tog poziva na podnošenje prijedloga u kolovozu 2002. društvu PwC France dodijeljen je petogodišnji okvirni ugovor. Nacrt konačnog izvješća procjene učinka na održivost predstavljen je europskim dionicima tijekom sastanka u pogledu dijaloga s civilnim društvom u EU-u koji je organizirala Europska komisija, 23. ožujka 2007. u Bruxellesu, u Belgiji.

- **Primjerenost propisa i pojednostavljivanje**

Odobrenje pristupanja Samoe SGP-u ne podliježe postupcima Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT), ne podrazumijeva nikakve troškove za mala i srednja poduzeća Unije i ne pokreće pitanja s gledišta digitalnog okruženja.

- **Temeljna prava**

Prijedlogom se ne utječe na zaštitu temeljnih prava u Uniji.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Samoa je 2014. prestala biti u kategoriji najmanje razvijenih zemalja i zbog toga će ostvarivati korist od inicijative „Sve osim oružja”, na temelju koje ima pristup tržištu oslobođen od carina i kvota za izvoz u EU, do kraja prijelaznog razdoblja koje završava 31. prosinca 2018. Stoga utjecaja na proračun neće biti jer će se pristupanjem Samoe Sporazumu njezin pristup tržištu EU-a nastaviti pod istim uvjetima.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Koristi pristupanja za gospodarske subjekte**

SGP-om se utvrđuju uvjeti s pomoću kojih gospodarski subjekti u EU-u mogu u potpunosti iskoristiti mogućnosti naših gospodarstava. Tijekom provedbe SGP-a izvoznici industrijskih proizvoda iz EU-a u Samou bit će u velikoj mjeri oslobođeni plaćanja carina. Njime se ispunjuju kriteriji utvrđeni člankom XXIV. GATT-a iz 1994. (uklanjanje pristojbi i ostalih restriktivnih propisa u području trgovine u pogledu znatnog dijela sveukupne trgovine među strankama) odnosno: obuhvaćeno je 80 % izvoza EU-a tijekom 15 godina. Samoa će imati koristi od zadržavanja pristupa tržištu EU-a oslobođenog carina i kvota.

SGP-om se utvrđuje i niz disciplina, među ostalim u području održivog razvoja, tehničkih prepreka trgovini te sanitarnih i fitosanitarnih mjera. Nadalje, stranke SGP-a sudjeluju u Odboru za trgovinu osnovanom na temelju Sporazuma. Mogućnost da EU iskoristi bilateralni mehanizam za rješavanje sporova predviđen u okviru Sporazuma pridonosi cilju osiguravanja transparentnog, nediskriminirajućeg i predvidljivog okruženja za subjekte iz EU-a u pacifičkim državama.

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Samoa će sudjelovati u Odboru za trgovinu osnovanom u skladu s člankom 68. SGP-a koji rješava sva pitanja nužna za provedbu Sporazuma, uključujući praćenje i preispitivanje njegove provedbe, pružanje koordinacije i savjetovanja u pogledu tehničkih prepreka trgovini i sanitarnih i fitosanitarnih mjera, utvrđivanje i preispitivanje prioritetnih sektora i proizvoda te prioritetnih područja suradnje koja iz tog proizlaze, te izradu preporuka za izmjene Sporazuma. Odbor za trgovinu čine predstavnici stranaka.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

Članci 1. i 2. prijedloga sadržavaju odredbe o odobrenju, u ime Unije, pristupanja Samoe SGP-u i o obavješćivanju u cilju izražavanja suglasnosti Europske unije da privremeno primjenjuje Sporazum u skladu s njegovim člankom 76. stavkom 3.

Člankom 3. utvrđuje se da se odobrenje pristupanja ne smije tumačiti kao da se njime dodjeljuju prava ili nameću obveze na koje se može izravno pozivati pred sudovima Unije ili država članica.

Člankom 4. određuje se datum stupanja na snagu ove Odluke.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o pristupanju Samoe Privremenom sporazumu o partnerstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. u vezi s člankom 218. stavkom 6. točkom (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir suglasnost Europskog parlamenta,

budući da:

- (1) Vijeće je 12. lipnja 2002. ovlastilo Komisiju da otvori pregovore za sklapanje sporazumâ o gospodarskom partnerstvu (SGP) sa Skupinom afričkih, karipskih i pacifičkih država.³
- (2) Europska unija (tada Europska zajednica) 30. srpnja 2009. potpisala je Privremeni sporazum o partnerstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane⁴ („Privremeni sporazum o partnerstvu”) kojim se uspostavlja okvir za Sporazum o gospodarskom partnerstvu. Privremeni sporazum o partnerstvu privremeno su primjenjivali Papua Nova Gvineja od 20. prosinca 2009. i Fidži od 28. srpnja 2014.
- (3) Člankom 80. Sporazuma utvrđuju se odredbe u pogledu pristupanja drugih pacifičkih otočnih država.
- (4) Samoa je 5. veljače 2018. Vijeću podnijela zahtjev za pristupanje i priložila ponudu pristupa tržištu.
- (5) Komisija je procijenila ponudu Samoe i utvrdila da je prihvatljiva. U skladu s tim, 23. travnja 2018. zaključila je pregovore sa Samoom.
- (6) Člankom 76. stavkom 3. Sporazuma omogućuje se da Unija i Samoa privremeno primjenjuju Sporazum međusobnim obavješćivanjem u pisanom obliku o dovršetku postupaka potrebnih za tu svrhu.

³ Direktive Vijeća za pregovore o sporazumima o gospodarskom partnerstvu sa zemljama i regijama AKP-a (9930/02 (DG E II) HH/sg).

⁴ Odluka Vijeća 2009/729/EC od 13. srpnja 2009. o potpisivanju i privremenoj primjeni Privremenog sporazuma o partnerstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane (SL L 272, 16.10.2009., str. 1.).

(7) Pristupanje Samoe trebalo bi odobriti u ime Europske unije,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Pristupanje Samoe Privremenom sporazumu o partnerstvu između Europske unije, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane („Privremeni sporazum o partnerstvu”) odobrava se u ime Europske unije, uz uvjet da Samoa položi akt o pristupanju u skladu s člankom 80. Sporazuma.
2. Tekstovi ponude Samoe za pristup tržištu priloženi su ovoj Odluci.

Članak 2.

1. U cilju privremene primjene Privremenog sporazuma o partnerstvu između Europske unije i Samoe, predsjednik Vijeća upućuje obavijest iz članka 76. stavka 2. Privremenog sporazuma o partnerstvu u ime Europske unije.
2. Unija i Samoa privremeno primjenjuju Privremeni sporazum o partnerstvu nakon deset dana od međusobnog obavješćivanja u pisanom obliku o dovršetku postupaka potrebnih za tu svrhu, u skladu sa stavkom 1.

Članak 3.

Odobrenje pristupanja ne smije se tumačiti kao da se njime dodjeljuju prava ili nameću obveze na koje se može izravno pozivati pred sudovima Europske unije ili država članica.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Članak 5.

Ova se Odluka objavljuje u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*